

Κείμενο Ι**Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης
στον Δημόσιο Χώρο**

Η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στον Δημόσιο Χώρο ξεκίνησε το 2007 στη Γαλλία, με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Καλλιτεχνών των Τεχνών του Δρόμου (Federation des Arts de la Rue) και έκτοτε γιορτάζεται κάθε χρόνο το τελευταίο Σάββατο του Οκτωβρίου, που συμπίπτει με την αλλαγή της ώρας σε πολλές χώρες του κόσμου. Στόχος των εκδηλώσεων είναι να εκφραστεί η αναγκαιότητα της ύπαρξης της Τέχνης στον δημόσιο χώρο και η επικοινωνία των καλλιτεχνών με το κοινό, μέσα σε ένα φυσικό πλαίσιο που διαφέρει από αυτό των παραδοσιακών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

Στην Ελλάδα, η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στον Δημόσιο Χώρο γιορτάζεται από το 2008, με επίκεντρο την Αθήνα. Θέατρο, τσίρκο, μουσική, χορός, ποίηση, εικαστικά, μαριονέτες, ξυλοπόδαροι, Καραγκιόζης «κατεβαίνουν» στον δρόμο, γεμίζοντας για μία ολόκληρη ημέρα με χρώμα και ζωντάνια τους δρόμους της πόλης. Παραστάσεις και δρώμενα από εκατοντάδες ανεξάρτητους καλλιτέχνες σε απόσταση αναπνοής και χειραψίας από τους θεατές.

Το Μανιφέστο* της Ημέρας

«Υπάρχουμε γιατί είναι ανάγκη,
γεννηθήκαμε πριν από 2500 χρόνια,
οι άνθρωποι μάς συναντούν τις πιο πολλές φορές κατά τύχη,
κάποιες φορές χωρίς να το καταλαβαίνουν,
υπάρχουμε για όλα τα αυτιά και τα μάτια,
ζωντανεύουμε κάθε είδους τόπους: δρόμους, παρατημένους χώρους, δάση,
αγρούς, αυλές, πόλεις, χωριά...
Μας λένε του δρόμου,
είναι η σκηνή μας, το δικό μας ρινγκ, η επιλογή μας,
καλλιεργούμε τον δρόμο...
Καλλιτέχνες, δημιουργοί, παραγωγοί, τεχνικοί...!
Σήμερα, που οι έμποροι πιάνουν όλο τον χώρο,
που ο φόβος ανεμίζει για να μας κάνει να σκεφτόμαστε χαμηλόφωνα
και για να μας βάλει παρωπίδες,
που οι διαχωριστικές γραμμές, οι οδηγίες, οι φραγμοί πολλαπλασιάζονται,
που δεν επιτρέπεται να στεκόμαστε παρά μόνο να προχωράμε,
δηλώνουμε επίμονα και δυνατά πως υπάρχει κάτι για να δούμε,
να μοιραστούμε,
να συναντήσουμε,
εκατοντάδες γλέντια και συναντήσεις, χιλιάδες καλλιτέχνες,

εκατομμύρια θεατές,
αυτό το κάτι που εμείς,
καλλιτέχνες πολίτες ενεργά μέλη της κοινωνίας βαλθήκαμε να φτιάξουμε,
μέρα με την ημέρα!
Απαιτούμε το δικαίωμα να ζούμε από τη δουλειά μας,
Πιστεύουμε ότι η τέχνη μπορεί να σώσει τον κόσμο,
αλλά, αν γίνεται, αμέσως...
Κι ότι πρέπει να ξεδιπλωθεί...
Σε δρόμο ανοιχτό...».

<https://www.sansimera.gr/worldays/210>

* **μανιφέστο:** γραπτή διακήρυξη στην οποία αναφέρονται οι βασικές αρχές ενός κινήματος

Ερωτήσεις:

001. Σύμφωνα με το κείμενο, η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στον Δημόσιο Χώρο:

- A. θεσπίστηκε το τελευταίο Σάββατο του Οκτωβρίου του 2008
- B. θεσπίστηκε το 2007 με πρόταση της Ομοσπονδίας Καλλιτεχνών του Δρόμου της Γαλλίας
- Γ. γιορτάστηκε πρώτη φορά στην Ελλάδα το φθινόπωρο του 2007
- Δ. γιορτάστηκε για πρώτη φορά στη Γαλλία το φθινόπωρο του 2008

002. Ποια από τις παρακάτω επιλογές είναι σωστή, σύμφωνα με το κείμενο, για την Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου;

- A. υπενθυμίζει την ανάγκη να προστατευθεί ο δημόσιος χώρος από τις παρεμβάσεις των καλλιτεχνών
- B. στοχεύει στην προώθηση της ελεύθερης καλλιτεχνικής έκφρασης σε πολιτιστικούς χώρους
- Γ. εκφράζει την ανάγκη σεβασμού των παραδοσιακών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων
- Δ. αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της επαφής των καλλιτεχνών με το κοινό στον ανοιχτό χώρο της πόλης

003. Ποια από τις παρακάτω επιλογές δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του κειμένου;

- A. στην Ελλάδα, η ημέρα αυτή γιορτάζεται με καλλιτεχνικές εκδηλώσεις από όλο το φάσμα των τεχνών
- B. η ημέρα αυτή γιορτάζεται σε όλη την Ελλάδα με τη συμμετοχή πολλών ανεξάρτητων καλλιτεχνών
- Γ. την ημέρα αυτή διάφορα καλλιτεχνικά δρώμενα κυριαρχούν στους δρόμους της Αθήνας
- Δ. η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου συμπίπτει με την ημέρα αλλαγής της ώρας σε διάφορες χώρες

004. Ποια είναι η ακριβέστερη ερμηνεία της φράσης «καλλιεργούμε τον δρόμο», που συναντάμε στο μανιφέστο;

- A. φυτεύουμε στον δρόμο με σκοπό την παραγωγή αγαθών
- B. μαθαίνουμε στον κόσμο τη σημασία των γεωργικών εργασιών
- Γ. ψυχαγωγούμε τους ανθρώπους με δράσεις ανοιχτές σε όλους
- Δ. βελτιώνουμε τις τεχνικές υποδομές των δρόμων στις πόλεις

005. Οι καλλιτέχνες φαίνεται να πιστεύουν ότι:

- A. η τέχνη μπορεί να αλλάξει τον κόσμο
- B. δεν είναι απαραίτητο για τους ίδιους να βιοπορίζονται από την τέχνη
- Γ. είναι καλό οι άνθρωποι να παραμένουμε στάσιμοι
- Δ. η τέχνη τους εμποδίζει να αναπτύξουν κοινωνικό ενδιαφέρον

006. Ποια από τις παρακάτω φράσεις του κειμένου δεν χρησιμοποιείται μεταφορικά;

- A. «απόσταση αναπνοής»
- B. «ο φόβος ανεμίζει»
- Γ. «οι άνθρωποι μάς συναντούν»
- Δ. «σκεφτόμαστε χαμηλόφωνα»

007. Πώς θα σχηματιστεί η συνοπτική προστακτική στο β' πληθυντικό του ρήματος «ξεκίνησε» στη φωνή που βρίσκεται;

- A. ξεκινήστε
- B. ξεκίνησε
- Γ. ξεκινείστε
- Δ. ξεκινάτε

008. «να εκφραστεί»: Ποια από τις παρακάτω επιλογές αποδίδει τον γραμματικό τύπο του ρήματος;

- A. γ' πρόσωπο, ενικού αριθμού, παθητικής φωνής, υποτακτικής έγκλισης
- B. γ' πρόσωπο, ενικού αριθμού, ενεργητικής φωνής, υποτακτικής έγκλισης
- Γ. γ' πρόσωπο, ενικού αριθμού, παθητικής φωνής, προστακτικής έγκλισης
- Δ. γ' πρόσωπο, ενικού αριθμού, ενεργητικής φωνής, προστακτικής έγκλισης

009. Το αντώνυμο της λέξης «διαφέρει» είναι:

- A. αδιαφορεί
- B. ξεχωρίζει
- Γ. μοιάζει
- Δ. ενδιαφέρει

010. «Θέατρο, τσίρκο, μουσική, χορός, ποίηση, εικαστικά, μαριονέτες, ξυλοπόδαροι, Καραγκιόζης». Σε ποια πτώση βρίσκονται τα ουσιαστικά;

- A. ονομαστική
- B. γενική
- Γ. αιτιατική
- Δ. κλητική

011. «της πόλης»: Πώς σχηματίζεται η γενική στον άλλο αριθμό;

- A. πόλεως
- B. πόλεων
- Γ. πόλων
- Δ. πόλεις

012. Ποια από τις παρακάτω λέξεις ανήκει στην ίδια οικογένεια με τη λέξη «χειραψιάς»;

- A. χειρότερος
- B. χειρολαβή
- Γ. χαιρετώ
- Δ. αγίδα

Κείμενο II

Graffiti: Η τέχνη του δρόμου είχε τη δική της ιστορία

Ο όρος «**graffiti**» χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά περί τα μέσα του 16ου αιώνα από τον ζωγράφο και ιστορικό Τζόρτζιο Βασάρι για να περιγράψει τα σκαλισμένα μοτίβα στις προσόψεις των σπιτιών, που ήταν ευρέως διαδεδομένα την περίοδο της Αναγέννησης. Οι ανασκαφές έχουν επιβεβαιώσει ότι στους τοίχους της Πομπηίας μπορούσε κανείς να διαβάσει ερωτικά μηνύματα, μαγικά ξόρκια και πολιτική σάτιρα. Βοσκοί στην αρχαιότητα σκάλιζαν τα αρχικά τους στα μάρμαρα, για να σηματοδοτήσουν το πέρασμά τους από έναν τόπο. Στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα, ο ταξιδιωτικός συγγραφέας Τζόσεφ Κίζελακ έγινε ο πρώτος επώνυμος tagger, βάζοντας την υπογραφή του στους τοίχους της Βιέννης. Σταχυολογώντας* αυτές τις πληροφορίες από το βιβλίο του Θανάση Χουλιαρά *Τα μάτια της πόλης, μια συνολική θεώρηση της street art – Η περίπτωση της Αθήνας*, φαίνεται ότι ανώνυμοι και επώνυμοι πολίτες που έζησαν στα βάθη των αιώνων μπορούν να θεωρηθούν «πρόδρομοι» του Μπάνκσι, του Κιθ Χάρινγκ, του Σέπαρντ Φέρι ή των «δικών μας» ΙΝΟ και WΔ (Wild Drawing)*, που έχουν κατακτήσει επάξια μια θέση στους τοίχους των σύγχρονων μεγαλουπόλεων και, κάποιιοι, στην παγκόσμια αγορά τέχνης.

Πρώιμη έκφραση της street art θεωρείται το Κίνημα των Τοιχογραφιών, που αναπτύχθηκε στις αρχές του 20ού αιώνα στο Μεξικό και άφησε πολύτιμη παρακαταθήκη τεχνικών και πειραματισμών στους σύγχρονους καλλιτέχνες. Παρ' όλα αυτά, η απαρχή αυτού που σήμερα προσδιορίζεται ως σύγχρονη street art τοποθετείται στην ανάδυση του style writing graffiti στη Νέα Υόρκη, στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και στη διάρκεια της δεκαετίας του '70, ενώ προϋπήρχε η παράδοση της εγγραφής συνθημάτων στους τοίχους από συμμορίες που ήθελαν να οριοθετήσουν την περιοχή τους, αλλά και ψευδωνύμων πάνω στα φορτηγά τρένα τη δεκαετία του 1940. Το 1972, οι New York Times κάνουν αφιέρωμα στον ελληνικής καταγωγής Taki183 –σύνθεση του χαϊδευτικού του ονόματος, Δημήτριος, και της 183ης οδού, όπου έμενε στην περιοχή Ουάσιγκτον Χάιτς–, που υπήρξε ο πρώτος διάσημος writer στο Μεγάλο Μήλο. Στις δεκαετίες που ακολούθησαν, αυτή η μορφή τέχνης αναπτύχθηκε, διαφοροποιήθηκε, απέκτησε πολλές εκφάνσεις και εκπροσώπους, ορκισμένους φίλους και εχθρούς.

Μαρία Αθανασίου, περιοδικό «Κ» της Καθημερινής, 20/09/2021 (απόσπασμα)

<https://www.kathimerini.gr/k/k-magazine/561505219/i-techni-toy-dromoy-eiche-ti-diki-tis-istoria/>

***σταχυολογώ**: επιλέγω φράσεις ή αποσπάσματα και τα συγκεντρώνω μαζί με άλλα

***πρόκειται** για διάσημους καλλιτέχνες γκράφιτι

Ερωτήσεις:

013. Τι ισχύει για τον όρο «graffiti», σύμφωνα με το κείμενο;

- A. ξεκίνησε η χρήση του κατά την περίοδο της Αναγέννησης
- B. υπήρχε ήδη από την αρχαιότητα
- Γ. άρχισε να χρησιμοποιείται στα πρώτα χρόνια του 19ου αιώνα
- Δ. χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στις αρχές του 20ού αιώνα

014. Οι σύγχρονοι καλλιτέχνες «graffiti», όπως αναφέρεται στο κείμενο:

- A. έχουν λάβει σημαντική κληρονομιά από τους προκατόχους τους
- B. αναγκάζονται να εφεύρουν νέες τεχνικές και να πειραματιστούν
- Γ. είναι ξένοι, καθώς δεν υπάρχουν Έλληνες που να ασχολούνται με την τέχνη αυτή
- Δ. ο μόνος Έλληνας καλλιτέχνης street art ήταν ο Taki183

015. Η τέχνη του «graffiti», σύμφωνα με το κείμενο:

- A. έχει πια μόνο ένθερμους υποστηρικτές
- B. είχε πάντα μόνο φανατικούς αντιπάλους
- Γ. έχει τόσο υπέρμαχους όσο και πολέμιους
- Δ. τίποτα από τα παραπάνω

016. «για να περιγράψει τα σκαλισμένα μοτίβα στις προσόψεις των σπιτιών»: η πρόταση δηλώνει:

- A. αιτία
- B. σκοπό
- Γ. αποτέλεσμα
- Δ. χρόνο

017. Ποια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου δεν είναι μετοχή;

- A. διαδεδομένα
- B. βάζοντας
- Γ. σταχυολογώντας
- Δ. πρόιμη

018. Ποιος είναι ο συντακτικός ρόλος της λέξης «πρόδρομοι» στο κείμενο;

- A. υποκείμενο
- B. αντικείμενο
- Γ. κατηγορούμενο
- Δ. επιθετικός προσδιορισμός

019. Τι μέρος του λόγου είναι η λέξη «επάξια», όπως χρησιμοποιείται στο κείμενο;

- A. ουσιαστικό
- B. επίθετο
- Γ. επίρρημα
- Δ. ρήμα

020. Ποιο είναι το υποκείμενο του υπογραμμισμένου ρήματος «άφησε» στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου;

- A. το Κίνημα
- B. η έκφραση
- Γ. το Μεξικό
- Δ. η παρακαταθήκη

021. Ποια λέξη θα μπορούσε να αντικαταστήσει τη λέξη «πολύτιμη» στη φράση «πολύτιμη παρακαταθήκη»;

- A. ανεκτίμητη
- B. πλούσια
- Γ. χρήσιμη
- Δ. κερδοφόρα

022. Η φράση «παρ' όλα αυτά» δηλώνει:

- A. χρόνο
- B. επεξήγηση
- Γ. αιτιολόγηση
- Δ. εναντίωση

023. Σε ποιον χρόνο βρίσκεται το ρήμα «αναπτύχθηκε»;

- A. ενεστώτα
- B. παρατατικό
- Γ. αόριστο
- Δ. παρακείμενο

024. Ποιος είναι ο σωστός συλλαβισμός της λέξης «εκφάνσεις»;

- A. εκ- φάν- σεις
- B. ε- κφάν- σεις
- Γ. εκ- φά- νσεις
- Δ. ε- κφά- νσεις

025. Ποιο από τα παρακάτω είναι σωστό για τη λέξη «εκπροσώπους»;

- A. είναι υποκείμενο σε ονομαστική πτώση
- B. είναι υποκείμενο σε αιτιατική πτώση
- Γ. είναι αντικείμενο σε ονομαστική πτώση
- Δ. είναι αντικείμενο σε αιτιατική πτώση